

10 | 10 | 2023

Conferentie Jong in de buurt

stad
Sint-Niklaas

vvsg

Opgroeien

PROGRAMMA

ONTHAAL | vanaf 9 uur

Welkom in de Odisee Hogeschool Campus Sint-Niklaas (Hospitaalstraat 23)

VOORMIDDAG | 9.30 – 12 UUR

Welkomstwoord

door Lieven Dehandschutter – Burgemeester stad Sint-Niklaas

Is 1+1 altijd 3?

Een geanimeerd **panelgesprek** tussen lokale spelers als smaakmaker voor de dag.

Samenwerken zit in het DNA van Sint-Niklaas, zowel binnen het lokaal bestuur als tussen het brede middenveld. We proberen steeds een evenwicht te vinden tussen zelf actie ondernemen en de regie opnemen. Door goede samenwerkingsverbanden te smeden waarbij ook gezinnen, kinderen en jongeren actief participeren, streven we voor hen naar een meerwaarde.

“Het welbevinden van kinderen is de ultieme barometer voor een gezonde woonomgeving, een democratische gemeenschap en een goed bestuur.”

Jurgen Sprangers, directeur van Bataljong

Jurgen vertrekt van deze quote van de UN Habitat II World Conference on Human Settlements (1996) om deze inspiratiedag te kaderen. Hoe kunnen lokale besturen en hun

talrijke partners met oog voor de actuele maatschappelijke context invulling geven aan dit uitgangspunt? De eigen achterban van jeugdambtenaren is divers maar deelt ruim de ambitie om breed jeugdbeleid na te streven. Welke kansen op samenwerking met lokale jeugdhulp- en jeugdwelzijnsinitiatieven, publiek en particulier, biedt dit? Hoe krijgt de regiefunctie daarbij vorm? Waar kunnen ambities en visies elkaar versterken?

“Partnerschappen voor de toekomst : een geïntegreerd gezins- en jeugdzorgbeleid. Een sterke rol voor lokale besturen en middenveld”

Bruno Vanobbergen, waarnemend administrateur-generaal van Opgroeien

Bruno blikt vooruit op de toekomst waarin een geïntegreerd gezins- en jeugdzorgbeleid zich lokaal vertaalt vanuit sterke partnerschappen. Partnerschappen die samen bouwen aan een rijke leefomgeving voor gezinnen, kinderen en jongeren, met sterke en toegankelijke basisvoorzieningen die samen maken dat ondersteuning en zorg zeer nabij, vroeg en toegankelijk zijn. Hoe die partnerschappen er zouden kunnen uitzien, tekent zich vandaag reeds af in tal van praktijken, waarin lokale besturen en middenveldactoren elkaar vinden.

LUNCH | 12 – 13.30 UUR

NAMIDDAG | 13.30 – 16 UUR

Je hebt de keuze uit:

6 workshops (telkens ongeveer 1 uur)

Namiddagsessie 1: 13.30 – 14.40 uur

1. Bijdragen aan de veerkracht van kinderen en jongeren via sport

Sociaal-sportieve praktijken hebben de voorbije dertig jaar een plek weten te veroveren in de aanpak van kwetsbare kinderen en jongeren. Dat ging niet zonder slag of stoot. Was het nu sport, jeugdwerk of hulpverlening? Wie hoorde aan te sturen en wie gaat dat betalen? Een verkenning met aandacht voor de praktijken vandaag. We gaan op zoek naar de win-win, daar waar synergie kan ontstaan tussen de buurtsportwerker en de outreachende hulpverlener.

2. Zeg ja tegen inclusie via lokale partnerschappen

Hanne De Budt en Ann Jughmans (VVSG)

Kom je wel eens in aanraking met jongeren, ouders of gezinnen die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving? Sta je in contact met kwetsbare personen die vaak over een beperkt sociaal netwerk beschikken en heel wat andere drempels te overwinnen hebben? Heb je het gevoel dat die personen nu nog onvoldoende op hun maat en hun tempo verder geholpen worden? Dan nemen we jou mee in de wondere wereld van de Lokale Partnerschappen, die speciaal voor deze kwetsbare doelgroep worden opgericht.

Vanaf 2024 starten er in heel Vlaanderen zo'n 40 dynamische Lokale Partnerschappen op. In deze partnerschappen zitten lokale besturen (vaak OCMW), VDAB en tal van externe partners samen om een inclusief traject op maat van iedere persoon uit te stippelen. Deze partnerschappen richten zich op de begeleiding van niet-beroepsactieven en werkzoekenden met een complexe problematiek.

3. Onthaalexperthen

Rosheen Demaret, coach van het Groeiteam stad Gent

Een goed onthaal op vertrouwensplekken van kinderen, jongeren en gezinnen is cruciaal om de juiste ondersteuning op de juiste plaats en op het juiste moment te kunnen bieden in je stad of gemeente. Of ze zich genoeg op hun gemak zullen voelen om hun vragen te stellen, zal afhangen van de deskundigheid, maar zeker ook van de warmte en de nabijheid die ze er ervaren. Binnen een stevig partnerschap tussen partners van het Gents netwerk Huis van het Kind, Samen1plan Gent-Scheldekraacht en de Stad Gent werd een gedeelde visie ontwikkeld over met welke noden mensen kunnen komen en hoe je je als organisatie, werking of dienst kan positioneren op de verschillende onthaalrollen. Van daaruit werd gekeken welke kernacties onthaal dan telkens inhoudt en hoe je als netwerkorganisatie de kracht van dat netwerk kan gebruiken om al die acties samen kwaliteitsvol in te vullen. In Gent wordt onthaal voortaan als expliciete expertise opgevat. Vanuit die visie experimenteert het Gents netwerk Huis van het Kind en Samen1plan Gent-Scheldekraacht om via een nog stevigere samenwerking in het netwerk alle Gentse onthaalexperthen van kinderen, jongeren en (hun) gezinnen op te leiden en te ondersteunen.

Namiddag sessie 2: 14.50 – 16.00 uur

1. Bijdragen aan de veerkracht van kinderen en jongeren via cultuur

Hiphop, Spoken Word, Slam Poetry, ... tieners en jongeren vinden in nieuwe culturele expressievormen een manier om zich te uiten en bouwen zo aan een positief zelfbeeld. Ook theater en dans bieden vergelijkbare kansen. Jongeren gaan op zoek naar een manier om zich uit te drukken en vinden die in cultuur. Maak kennis met boeiende praktijken en ontdek innovatieve aanpakken. Daarbij gaan we ook op zoek naar wat deze sociaal-artistieke projecten kunnen toevoegen aan zorgtrajecten voor tieners en jongeren.

2. Ongekwalficeerde uitstroom, wat doe je eraan?

Els Meert (Opgroeien) en Frederick Declercq (VZW Apart)

Een goed onderwijstraject is een belangrijke beschermende factor in het leven van kinderen en jongeren en biedt een hefboom om uit kwetsbare situaties te geraken. Om het leerrecht te garanderen voor alle kinderen en jongeren, hebben we een geïntegreerde en daadkrachtige aanpak nodig in en rond de scholen. Wanneer deze aanpak vertrekt van een stevig netwerk van (lokale) partners die elk vanuit hun expertise de handen in elkaar slaan, zien we mooie dynamieken ontstaan in de praktijk. Voorzieningen die bruggetjes maken naar onderwijs via de onderwijsambassadeurs, VDAB-partners die zich inzetten om een warme overdracht mogelijk te maken voor jongeren die hun diploma niet zullen halen, welzijnspartners die een dagbesteding aanbieden en die in gesprek gaan met gemeenten en steden om een antwoord te bieden op de meest prangende vragen op het terrein, geestelijke gezondheidszorg die zijn expertise inbrengt en mee nadenkt welke acties belangrijk zijn om het leerrecht van de jongeren te garanderen, CLB en schoolexterne initiatieven die provinciaal bijeenkomen om de sterktes en groeikansen te bespreken ...

Dag in dag uit ondersteunen de coördinatoren “lerende netwerken jeugdhulp-onderwijs” in de verschillende provincies samenwerkingen die zich ontplooien op het kruispunt van al deze verschillende expertises en zorgen ze ervoor dat interessante en vernieuwende ideeën zich als een olievlek verder kunnen verspreiden.

Hoe creëer je een lokaal netwerk? Hoe realiseer je collectieve verantwoordelijkheid tussen verschillende actoren (lokale partners, onderwijs- en welzijnsactoren)? Wat zijn werkzame factoren maar ook valkuilen?

3. Kindvriendelijke steden en gemeenten: kansen voor het ontstaan van lokale (organisatie-) netwerken

Imke Pichal (Bataljong)

Lokaal beleid voeren dat gaat over het realiseren van rechten van alle kinderen en jongeren, in alle beleidsdomeinen: geen sinecure. Toch is dat waar lokale besturen met het label Kindvriendelijke Steden & Gemeenten naar streven. In deze sessie laten we er twee aan het woord, waarbij ze de focus leggen op hoe samenwerken met andere diensten en actoren een must is om deze ambitie waar te maken.

4 workshops (13.30 tot 16 uur)

1. Ondersteunde trajectondersteuners : het netwerk aan zet!

Prof. P. Raeymaeckers (UA) en kansenwerkers Sint Niklaas

Vandaag bestaan al diverse praktijken die het idee van trajectondersteuner concretiseren. Dat gebeurt onder diverse benamingen zoals zorgcoördinatoren, zorgregisseurs, gezinscoaches, outreachers, verbinders, brugfiguren, kansenwerkers, casemanagers, e.a. Sommige hiervan zijn wetenschappelijk onderzocht (bv. Mission Kortrijk), voor andere is er onderzoek lopend (bv. gezinscoaches WVG), nog andere zijn dan weer beschreven (bv. Gezinscoaches Mechelen, interventies vanuit lokale netwerken Kinderarmoede). Het zijn veelbelovende praktijken, die lokaal vroegtijdig in actie kunnen komen.

Het zijn praktijken waarmee we de krachtlijnen voor een vroege en nabije toegankelijke zorg en ondersteuning voor gezinnen, kinderen en jongeren concreet willen maken. Het welslagen van die praktijken vergt niet alleen competente trajectondersteuners maar eveneens een sterk netwerk en commitment van de partners daarin.

In het eerste deel van deze sessie gaan we dieper in op de krachtlijnen die we voor een vroege en nabije toegankelijke zorg en ondersteuning naar voor schuiven. Vervolgens laten we enkele inspirerende praktijken aan het woord hoe zij die krachtlijnen realiseren en wat voor hen de rol van het netwerk en partners hierin is.

In het tweede deel van deze sessie maken we tijd voor reflectie en dialoog met de praktijken en deelnemers.

2. Proeftuinen in samenwerken

Pieter Demyttenaere (VMSG)

In aanloop naar het congres lanceerden we vanuit de congresorganisatie een oproep naar steden en gemeenten die, in samenwerking met lokale partners, een innovatief initiatief wilden uitwerken rond een complexe maatschappelijke uitdaging. We weerhielden drie kandidaturen. In Geel dachten we na over het bereiken van kwetsbare gezinnen, in Aalst richtten we ons op het vrijetijdsaanbod voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte en in Herenthout gingen we op zoek naar een betere beleving van de openbare ruimte door jongeren. In de workshop maak je kennis met design thinking, vertellen deelnemers over hun ervaring met innoveren in samenwerking met externe partners en doen we een eerste aanzet om te vernieuwen binnen je eigen context.

3. Sterke netwerken als hefboom in de buurt

Praktijken Buurtgerichte netwerken voor kinderen en gezinnen (Gazometerwijk Sint-Niklaas, Zeebrugge, Anderlecht, Beverlo-Beringen), Zorgzame buurten, Dr. Leen Heylen (Thomas More), Dany Dewulf (VVSG), Katleen Govaert (Opgroeien), Isabelle Van Vreckem (projectcoördinator Zorgzame Buurten-Departement Zorg)

*Lokale besturen en partners zoeken antwoorden op de vele maatschappelijke uitdagingen zoals armoede, leerachterstand, uitsluiting, eenzaamheid, ...
Investeren in buurten, dicht bij de burger, kwam de voorbije periode opnieuw hoog op de beleidsagenda. Zo startten er de Buurtgerichte netwerken voor kinderen en gezinnen en vele nieuwe projecten Zorgzame Buurten. Gebiedsgericht werken is natuurlijk niet nieuw voor vele lokale besturen en ook deze expertise wordt ingebracht.
In het eerste deel van deze sessie gaan we dieper in op wat Buurtgerichte netwerken voor kinderen en gezinnen en Zorgzame Buurten gemeenschappelijk hebben en waar invalshoeken kunnen verschillen.
Vervolgens horen we enkele inspirerende praktijken over hoe zij vanuit hun sterk netwerk in de buurt kinderen, gezinnen en buurtbewoners verbinden met sterke basisvoorzieningen, middenveld en publieke ruimte in een gedeeld veranderingsverhaal.
In het tweede deel van deze sessie maken we tijd voor reflectie en dialoog met de projecten en deelnemers die ook zelf hun ervaringen en plannen kunnen inbrengen.*

4. Samenwerken met impact

Laura Van De Vijver (deskundige participatie Stad Sint-Niklaas), Tine Rommens (Opgroeien)

*Wat betekent dat nu: 'impactgericht werken'? En wat is het belang ervan?
In deze sessie lichten we ons kader toe en kijken we vanuit het lokaal bestuur Sint-Niklaas en Opgroeien hoe we dit verder vorm kunnen geven.
Daarna maken we een vertaling naar de praktijk: hoe zetten we structuren op die het impactgericht werken faciliteren? Welke meerwaarde heeft het impactgericht werken?
Waar kan je op botsen en wat zijn belangrijke randvoorwaarden?
We laten een praktijk getuigen over hoe zij het proces hebben gelopen, en sluiten af met een concreet vraagstuk rond samenwerken/impactgericht werken waar je ook in je eigen realiteit mee verder kan.*

2 stadswandelingen (volledige namiddag)

keurig gegidst door gaststad Sint Niklaas

1. Wandeling 1 - Jong in Sint-Niklaas

Jong Wild Goud' is het lokale label waaraan je alle projecten en initiatieven voor kinderen en jongeren kan herkennen, en waarmee de stad Sint-Niklaas verder wil evolueren naar een kind- en jeugd vriendelijke stad. Er lopen, fietsen en rollen dagelijks zo'n 11.500 jongeren doorheen de straten van onze scholenstad, en zij geven ook mee vorm aan die stad. We maken een inspirerende wandeling in het centrum van Sint-Niklaas en gaan langs bij enkele partners met een gouden hart voor jongeren én samenwerken zoals bijvoorbeeld het OverKophuis. Daarnaast laten we zien hoe we de participatie in de praktijk brengen met de doelgroep (bv. via de jongerenbegroting) en de partners (bv. via het Jeugd welzijnsoverleg).

2. Wandeling 2 - Elk gezin mee in Sint-Niklaas

Makkelijke schoenen aan en weg zijn wij! Verschillende diensten en organisaties in Sint-Niklaas zetten samen hun schouders onder het ondersteunen van gezinnen bij de opvoeding van kinderen. We maken kennis met lokale partners die samen met gezinnen werk maken van het opnemen van hun rechten en het realiseren van hun dromen. We passeren o.a. langs Het Huis van het Kind en het buurtgericht netwerk en wisselen ervaringen uit over de meerwaarde en uitdagingen in het samenwerken met en voor gezinnen.

NETWERKMOMENT | 16 – 17.30 UUR

SCHRIJF JE IN
